

JAARVERSLAG 2016

cibg.brussels
IT is for you

INHOUD

1. VOORWOORD VAN DE ALGEMENE DIRECTIE	5
2. MISSION STATEMENT	6
3. POSITIONERING	7
3.1. BUNDELEN VAN INFRASTRUCTUREN	7
3.1.1 Gewestelijk Data Center	7
3.1.2 Snelle internetverbindingen en wifihotspots	9
Fiber to the School	9
Uitbreiding naar de besturen	10
Gratis gewestelijk wifinetwerk wifi.brussels	10
3.2. BUNDELEN VAN ICT-PLATFORMEN EN -SYSTEMEN	11
3.2.1 Videobewakingsplatform	11
3.2.2 IRISbox, uniek elektronisch loket voor administratieve taken	13
3.2.3 Papierloze procedures met BOS en NOVA	14
3.2.4 Openbare computerruimtes	16
3.2.5 Gezamenlijke IT-aankopen	17
3.3. BUNDELEN VAN GEGEVENS	19
3.3.1 UrbIS-cartografie	19
3.3.2 Portaalsite opendatastore.brussels	21
3.3.3 Gewestelijke dienstenintegrator FIDUS	22
3.4. BUNDELEN VAN IT-HUMAN RESOURCES	23
4. VEILIGHEID IN HET GEWEST	24
Brussel Preventie & Veiligheid	24
Beveiliging van de elektronische gegevens	25
5. SMART CITY-KOEPEL	26
Evenementenprogramma 2017-2019	28
Portaalsite smartcity.brussels	28

1. VOORWOORD VAN DE ALGEMENE DIRECTIE

Als IT-partner waakt het CIBG ook permanent over de evolutie van de technologie. Een tiental jaar geleden dook het concept 'smart city' of 'slimme stad' op. Dit leidde bij ons tot discussies en gedachtewisselingen die uitmondde in de opstelling van een Witboek in 2014; een soort van roadmap bestemd voor de politieke, economische en sociale beleidsmakers.

Wij pleiten voor **een globale visie** in deze materie. Die is onmisbaar voor een volledige digitalisering tot in de kern van het bestuur, met de bedoeling de burgers efficiënte en vernieuwende diensten aan te bieden. **De technische innovaties die zich aftekenen zullen de manier waarop we openbare diensten aanbieden grondig veranderen.**

Maar, het Gewest vertrekt niet van nul, verre van! Wij beschikken reeds over stevige infrastructuren, zoals het netwerk IRISnet en het Data Center, platformen voor burgers (zoals het elektronisch loket IRISbox) en professionele gebruikers (zoals BOS¹ en NOVA²), of nog de gegevens van UrbIS en de 3D-cartografie. Net zoals vorig jaar zijn de vele initiatieven die het Gewest vandaag meevoeren op de weg naar een 'slim Gewest' de rode draad doorheen dit jaarverslag.

Maar we kunnen enkel vooruitgang blijven boeken als we onze krachten en middelen bundelen. Dit is dan ook al jaren het credo van het CIBG.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft ons gevolgd in deze aanpak door **het project Brussels Smart City** te steunen en door een **gewestelijke en transversale IT-strategie uit te stippelen**. Ten dienste van iedereen: burgers, bezoekers, werknemers en/of ondernemingen.

Het startschot voor het traject richting 'smart city' is gegeven. Er is geen weg terug!

De rol van het CIBG is deze evolutie te begeleiden omdat we onze partners kunnen samenbrengen rond vernieuwende projecten. Gemeenten, administraties en openbare instellingen kunnen het zich niet meer veroorloven om een afwachtende houding aan te nemen ten opzichte van deze 'slimme evolutie'. **Samen steken we de handen uit de mouwen om het Gewest te verankeren in het digitale tijdperk, ten dienste van iedereen!**

Hervé Feuillien
Directeur-Generaal

Robert Herzele
Adjunct-Directeur-Generaal

---

1 Elektronisch beheerplatform voor de planning en het documentbeheer van vergaderingen en zittingen.
2 Beheertool voor stedenbouwkundige en milieuvergunningen.

2. MISSION STATEMENT

De regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil van Brussel een volwaardige Smart City maken:

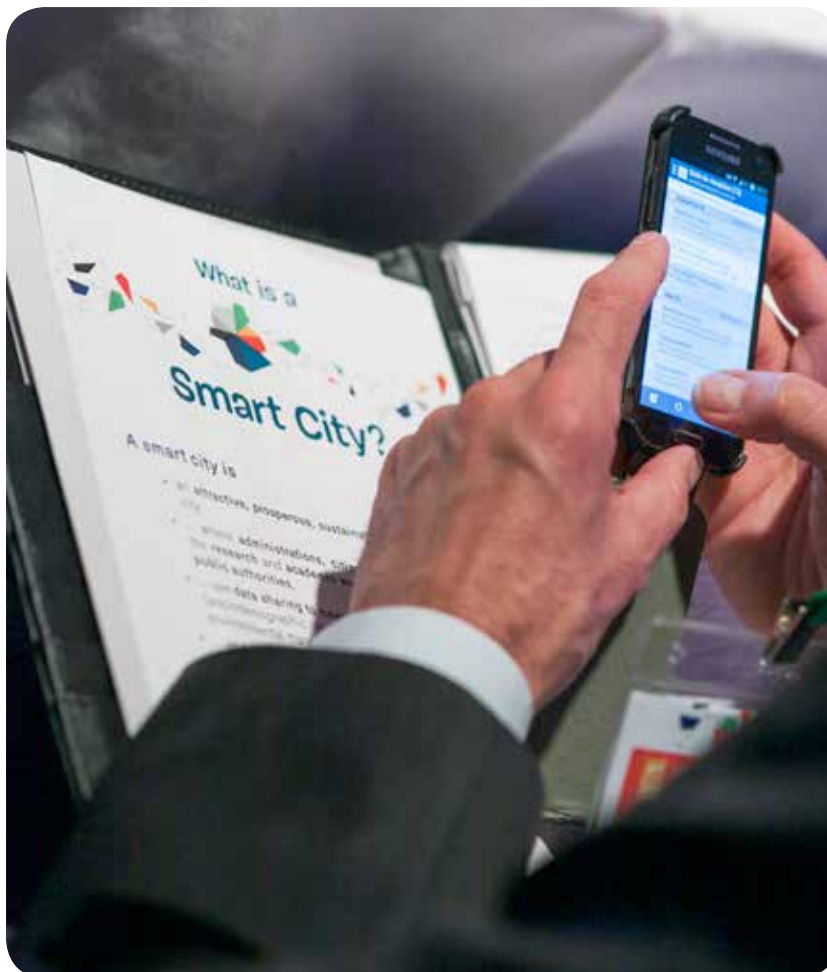
“Een aantrekkelijk en inclusief gewest, waar de nieuwe technologieën een duurzame economische groei voeden, met een oordeelkundig beheer van de middelen, en bijdragen tot de verbetering van het leven van iedereen.”

De **opdracht** van het CIBG past binnen deze gewestelijke doelstelling:

“Het CIBG is de instelling van openbaar nut die, binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, wil uitgroeien tot de technologisch neutrale, competitieve, betrouwbare en hoogkwalitatieve partner van elk openbare instelling die, met kennis van zaken en op proactieve wijze, vernieuwende en samenhangende ICT-technologieën wenst in te voeren, met de bedoeling om enerzijds de eigen werking efficiënter te maken, en anderzijds te zorgen voor gebruikersvriendelijke diensten voor Brusselaars, ondernemingen en bezoekers.”

Het CIBG is als erkend ICT-adviseur en dienstenintegrator **dus de IT-vertrouwenspartner van de gewestelijke, lokale en communautaire openbare instellingen.**

De Brusselse burgers, ondernemingen en instellingen (scholen, politiezones, ziekenhuizen, gemeenten enz.) die actief zijn op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest profiteren ook van de diensten van het CIBG, zoals IRISbox, Fiber to the School, Open Data en videobewaking³.

3 Elk van deze diensten wordt uitvoerig toegelicht in dit verslag.

3. POSITIONERING

De projecten waarvan sprake in dit jaarverslag staan **symbool voor onze bundeling van krachten en middelen**. Het CIBG spoort immers al jaren zoveel mogelijk actoren aan om zich samen te engageren voor IT-projecten in plaats van het allemaal op hun eentje te doen. Dit zorgt niet alleen voor besparingen in de openbare financiën maar dient ook de kwaliteits- en efficiëntiedoelstellingen. **Het consolideert ook de gewestelijke IT-strategie die wordt aangestuurd door het CIBG.**

De synergieën komen op verschillende manieren tot uiting:

- bundelen van infrastructuren;
- bundelen van ICT-platformen en -diensten;
- bundelen van gegevens;
- gebundelde inzet van human resources voor IT.

3.1. BUNDELEN VAN INFRASTRUCTUREN

‘Hyperconnectiviteit’, dat zou ons woord van het jaar 2016 kunnen zijn. Iedereen wil overal en altijd verbonden zijn en toegang hebben tot alle content. Dit steeds meer nomadische gebruik van IT vereist een steeds uitgebreidere infrastructuur. Het is dan ook op dit fundament dat de diensten en toepassingen van smart city worden geënt.

3.1.1 Gewestelijk Data Center

De exponentiële toename van gegevens, toepassingen en diensten die er gebruik van maken (big data), en hun opslag op specifieke, betrouwbare en beveiligde plekken vormen een ware uitdaging. In minder dan 15 jaar tijd is de hoeveelheid informatie in digitaal formaat wereldwijd gestegen van 25 naar 98%⁴.

Het is niet meer verantwoord dat elkeen in zijn eigen hoekje zit te werken. Vooral omdat de virtualisering van servers vandaag een technologie is die we volledig beheersen.

Het Data Center van het CIBG is zelf ook een **belangrijke schakel** in het bundelen van infrastructuren. Verschillende besturen hebben er hun infrastructuur reeds naar gemigreerd (zoals de GOB, Leefmilieu Brussel en de gemeente Evere).

4 Kenneth CUKIER en Viktor MAYER-SCHOENBERGER, *De big data-revolutie*, Maven Publishing, 2014.

Het CIBG beschikt over een primaire site in zijn lokalen, over een secundaire site op de ULB (redundant voor de belangrijkste toepassingen) en over een zaal servers bij de DBDMH (meer bepaald voor het platform voor uitwisseling van videobewakingsbeelden).

De opslagbehoeften groeien, zoals we reeds aanhaalden, exponentieel. We hebben reeds uitbreidingswerken uitgevoerd in onze serverzalen (in 2012 en 2014), maar hun maximale capaciteit was al weer snel bereikt.

Daarom loopt er een project voor de **versterking van deze infrastructuur**, in samenwerking met Sibelga. Dit garandeert dat de nieuwe site zich bevindt in een 100% publieke omgeving⁵ en op het grondgebied van het gewest.

Deze oplossing heeft heel wat voordelen:

- een gewestelijke oplossing voor de beveiliging van overheidsgegevens blijft bestaan, in een omgeving die toebehoort aan een publieke entiteit, wat de vertrouwelijkheid van de gegevens en het beheer van de toegang ertoe waarborgt;
- afstemming op het Veiligheidsplan van de Gewestregering, omdat ze de invoering mogelijk maakt van ANPR-⁶ en LEZ⁷-oplossingen en de voortzetting van het videobewakingsprogramma;
- beveiliging van het videobewakingsprogramma in een omgeving die toebehoort aan een publieke entiteit;
- versterking van de gewestelijke identiteit;
- beveiliging zowel vanuit het oogpunt van fysieke toegang als van de stroombevoorrading. De site op de Werkhuizenkaai is immers het belangrijkste knooppunt van het gewestelijk elektriciteitsnet en garandeert in dit opzicht een redundantie via verschillende bevoorradingsbronnen;
- de vlottere verbinding met het IRISnet-netwerk gezien de nabijheid ervan.

Onafhankelijke IT-audit

Omdat wij onze diensten continu willen verbeteren, vinden er regelmatig audits plaats. Dat was ook het geval in 2016. De audit door een onafhankelijk gespecialiseerd bureau heeft zich gebogen over alle activiteiten van het CIBG en ook over de storing van 31 augustus 2016 waardoor de infrastructuren en de diensten ondergebracht in het Data Center niet beschikbaar waren.

De aanbevelingen van deze audit zullen worden uitgevoerd gespreid over een periode van twee jaar.

5 Sibelga is immers een intercommunale die voor 100% in handen is van de 19 Brusselse gemeenten.

6 Meer informatie over het platform voor het delen van videobewakingsbeelden op pagina 11.

7 Meer informatie over de Low Emission Zone op pagina 12.

3.1.2 Snelle internetverbindingen en wifihotspots

IRISnet is het gewestelijk netwerk voor telecommunicatie. Het is een van de pijlers voor de digitale ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, want het is op dit netwerk dat de huidige en toekomstige IT-diensten (zullen) worden geënt.

Dit netwerk wordt uitgebraat in een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (cvba)⁸ waarvan het operationeel beheer wordt verzorgd door de operator Orange (ex-Mobistar)⁹. **In 2016 werd meer dan een miljoen euro geïnvesteerd; er werd 30 km glasvezelkabel toegevoegd aan het netwerk dat daarmee een totale lengte van 300 km bereikte.**

Het hogesnelheidsinternet is ook een van de werven van de Europese Unie, die deze connectiviteit ziet als sine qua non voor digitale ontwikkeling. Deze netwerken dragen immers bij tot de verspreiding van informatie (geluid, beeld, tekst, gegevens).

Drie voorbeelden van deze onmisbare connectiviteit:

- het project *Fiber to the School*;
- het met elkaar verbinden van de besturen;
- en het gratis gewestelijk wifinetwerk wifi.brussels.

Fiber to the School

De school is een cruciale plek voor de smart city omdat ze de burgers van morgen opleidt. De Generatie Y van de 'Digital Natives' is wel online maar ze is eigenlijk slechts een consument. De school 2.0, ja zelfs 3.0, moet de digitale tools integreren in de onderwijservaring zelf, maar ze moet de leerlingen ook leren om te gaan met de uitdagingen van het digitale tijdperk¹⁰.

Hiervoor heeft de school een aangepaste digitale omgeving nodig. Dat betekent materieel maar ook verbindingen.

Het project *Fiber to the School*, dat van start ging in 2014, wil **alle secundaire scholen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tegen 2020 uitrusten met een snelle internetverbinding (minimum 100 Mbps)**. Dat wil zeggen gemiddeld 28 instellingen per jaar.

Fiber to the School wordt gefinancierd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; een investering van € 35.000 per instelling (werken aan de openbare weg en het leggen van kabels inbegrepen).

Begin 2017 waren al 89 van de 166 scholen aangesloten, dat is 50% van de initiële doelstelling.

⁸ www.irisnet.eu

⁹ Orange is de opdrachtnemer van de openbare aanbesteding die voor dit breedbandnetwerk werd uitgeschreven in 2012. Orange, het CIBG en het Gewest zijn er de stichtende aandeelhouders van.

¹⁰ Wij kregen de gelegenheid om deze nieuwe onderwijsvormen voor te stellen tijdens ons evenement Brussels Smart City for Education in februari 2017. <http://event.smartcity.brussels>

Uitbreiding naar de besturen

Naast de scholen genieten ook de openbare gebouwen van deze snelle glasvezelverbindingen. Tegenover 160 instellingen in 2013 hebben vandaag al 276 sites een snelle internetverbinding via het netwerk IRISnet (waarvan 54 nieuwe in 2016). Het gaat onder meer om Leefmilieu Brussel, Bruxelles Formation, de kazerne van de helihaven van de DBDMH en Innoviris. De doelstelling tussen nu en het einde van de legislatuur is tot 425 sites te geraken.

Gratis gewestelijk wifinetwerk wifi.brussels

Een nieuwe naam, een nieuw logo en een versnelde uitrol, dat waren de trends voor 2016 wat betreft het gratis gewestelijk wifinetwerk.

Het gewestelijk wifinetwerk, Urbizone, werd midden jaren 2000 geïnstalleerd op de campussen van de universiteiten en hogescholen en daarna verder uitgebreid naar de openbare ruimte en toeristische hotspots.

Het beantwoordt aan de vraag van veel inwoners, maar ook van pendelaars en toeristen, naar gratis toegang tot het Internet op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het komt ook tegemoet aan het steeds nomadischer surfgedrag.

In 2016 kreeg Urbizone de naam wifi.brussels en **telde het een honderdtal toegangspunten:** niet enkel op openbare plaatsen en bij de openbare besturen maar nu ook in de metrostations¹¹. Alle hotspots zijn opgelijst op de site www.wifi.brussels.

Andere nieuwigheid: het is niet meer nodig om telkens opnieuw in te loggen. Als je een gebruikersaccount hebt aangemaakt **wordt de verbinding met het netwerk automatisch gemaakt** zodra je in een zone komt waar wifi.brussels beschikbaar is. **Er werden meer dan 160 000 nieuwe accounts aangemaakt.**

Ten slotte werd er ook een communicatiecampagne gelanceerd, vooral op de social media, om de nieuwe naam wifi.brussels bekend te maken.

¹¹ Eind 2017 zal het volledige metronetwerk van de MIVB uitgerust zijn met wifi.brussels op de perrons en aan de ingangen van de stations.

3.2. BUNDELEN VAN ICT-PLATFORMEN EN -SYSTEMEN

Het CIBG ontwikkelt naast platformen voor burgers en professionele gebruikers ook geïntegreerde, gebruikersvriendelijke en beveiligde afstandstools. Ze vormen de belangrijkste elementen voor papierloze en moderne administratieve procedures.

Dit hoofdstuk bekijkt drie van deze tools in detail:

- het videobewakingsplatform;
- het elektronisch loket IRISbox;
- BOS en NOVA, die de weg naar papierloze administratieve procedures illustreren.

3.2.1 Videobewakingsplatform

In het kader van hun activiteiten hebben heel wat actoren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest camera's geplaatst in het publieke domein. Een van de mogelijkheden van de smart city is al **deze beelden te verzamelen op één platform**. Enerzijds door de gebruikte technologieën te homogeniseren en anderzijds door een coherent stadsbeheer (veiligheid, mobiliteit, interventies van de hulpdiensten, ...).

Het CIBG heeft de politieke actoren al vanaf 2013 geïnterpelleerd over de opportuniteit van een dergelijk platform. Na een financiële studie, een haalbaarheidsstudie en een testfase werd het platform voor het gedeeld gebruik van videobewakingsbeelden officieel ingehuldigd op 14 juli 2015.

Momenteel worden de camera's van de politiezones West (Sint-Agatha-Berchem, Ganshoren, Jette, Koekelberg en Molenbeek), Zuid (Anderlecht, Sint-Gillis en Vorst) en Ukkel/Watermaal-Bosvoorde/Oudergem alsook de Haven van Brussel gedeeld.

Daar zullen in 2017 nog bij komen: de politiezones Brussel/Elsene, Brussel Noord en Montgomery, alsook Mobiel Brussel.

Bovendien werd er een koppeling gemaakt met het platform van de MIVB en zijn 3 000 camera's (metro- en premetrostations).

Lage Emissiezone (Low Emission Zone – LEZ)

De Brusselse regering heeft besloten om van heel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een lage emissiezone te maken.

Vervuilende voertuigen zullen niet op het grondgebied van het gewest mogen rijden.

Om dit verbod te kunnen uitvoeren, zullen er intelligente camera's (of ANPR¹²) worden geplaatst op alle invalswegen en op andere plaatsen in het gewest. Deze camera's lezen automatisch de nummerplaten. Zo kan worden gecontroleerd of een voertuig al dan niet voldoet aan de milieunormen.

Dankzij dit systeem kunnen ook de politiezones aan de hand van de nummerplaat nagaan of een voertuig werd aangegeven als gestolen of in orde is met de technische keuring. In een eerste fase, in de loop van 2017, zullen ongeveer 200 camera's operationeel zijn.

Het CIBG heeft IRISnet de opdracht gegeven¹³ een marktstudie uit te voeren met het oog op de keuze van een technische oplossing die beantwoordt aan de criteria voor dit soort projecten.

¹² ANPR staat voor Automatic Number Plate Recognition of automatische nummerplaatherkenning.

¹³ IRISnet is tegelijkertijd de naam van het netwerk voor telecommunicatie dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dekt en van de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (cvba) die het beheer ervan verzorgt.

3.2.2 IRISbox, uniek elektronisch loket voor administratieve taken

IRISbox is sinds 2006 in gebruik als elektronisch loket van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dankzij de elektronische identiteitskaart (eID) kunnen burgers en ondernemingen **een hele reeks administratieve taken online uitvoeren**, zonder zich naar de gebouwen van de administratie te moeten begeven. En dit 7 dagen op 7 en 24 uur op 24.

De 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en een tiental instellingen van het Gewest zijn terug te vinden op IRISbox en stellen samen 350 formulieren ter beschikking. De aanvraag van een attest van gezinssamenstelling, een uittreksel uit het strafregister, een bewonerskaart, de terugbetaling of vrijstelling van de gewestbelasting, ... al deze formulieren zijn terug te vinden op www.irisbox.brussels.

Het loket aanvaardt nu ook vier manieren om in te loggen:

- via een eID-kaartlezer;
- via een draadloze eID-kaartlezer;
- met een beveiligde code (token);
- met een unieke code via een mobiele app.

De interface werd herzien en is nu responsief. Hij past zich aan alle schermformaten aan (pc, tablet en smartphone).

Bezoekerscijfers

Tijdens boekjaar 2016 werden er **50 947 aanvragen** ingediend (+ 60%). Het aantal **nieuwe gebruikers** is gestegen van 18 318 in 2015 tot 30 160.

Deze toename is deels te wijten aan de communicatiecampagne die werd gelanceerd in de herfst van 2016, in samenwerking met Easy.brussels, het gewestelijk agentschap voor administratieve vereenvoudiging.

Informatiecampagne

Deze campagne, gespreid over twee jaar, wil de bekendheid en het gebruik van IRISbox verder uitbreiden. Ze bestaat uit verschillende onderdelen:

- een video op de sociale media en op de website van IRISbox;
- publiciteit via de sociale media;
- communicatiekits voor de gemeenten, met posters, stickers en demonstraties van het e-loket, ...

Tijdens de eerste vier maanden van 2017 kende IRISbox een toename van de ingediende aanvragen met bijna 300% in vergelijking met dezelfde periode in 2016. Of bijna 54 000 aanvragen.

Een deel van deze stijging is te wijten aan formulieren voor de BeHome-premie van Brussel Fiscaliteit (premie die de stijging moet compenseren van de onroerende voorheffing in het kader van de gewestelijke taxshift). Deze formulieren maken op zich reeds 59% uit van de aanvragen geregistreerd in het eerste trimester van 2017.

3.2.3 Papierloze procedures met BOS en NOVA

Deze twee platformen beogen hetzelfde doel: krachten bundelen, competenties delen en technologieën harmoniseren.

BOS

BOS is een tool voor het elektronisch beheer van vergaderingen en zittingen (Brusselse regering, gemeenteraad, OCMW, ...).

Alle documenten worden gescand en elektronisch verstuurd naar de deelnemers. Met de eID-kaart kunnen bovendien in een handomdraai op elk document de vereiste handtekeningen elektronisch worden geplaatst.

Gevolg: een sterke daling van het papierverbruik en van de gemotoriseerde trajecten om de dossiers van de ene administratie naar de andere te brengen. Bovendien hebben we in 2016 het 'dubbel toezicht' ingevoerd. Zo stuurt het OCMW bijvoorbeeld zijn dossiers rechtstreeks elektronisch naar zijn twee toezichtsorganen (het gemeentebestuur en de GOB). De beslissing van de administratie gaat nu ook via dezelfde elektronische weg naar de OCMW's, wat nog niet het geval was.

Vandaag wordt BOS uitgerold bij 36 instellingen (gemeenten, OCMW's, politiezones, ...) en voor ongeveer 5 600 gebruikers. 470 000 dossiers. 1 900 000 documenten werden al verwerkt via het platform.

NOVA

NOVA is de tool voor het beheer van stedenbouwkundige en milieuvergunningen.

Hij werd aanvankelijk ontwikkeld voor de gewestelijke administratie belast met ruimtelijke ordening en huisvesting en werd later uitgebreid, onder meer naar de gemeenten.

Hij zorgt voor een snellere verwerking van dossiers, een snellere aflevering van bouwvergunningen en voorkomt de dubbele invoer van identieke gegevens. De burger kan, met zijn eID-kaart en een code die hij ontvangt bij de indiening van de aanvraag, zijn dossier online volgen¹⁴.

Op 31 december 2016 waren 633 887 dossiers elektronisch beheerd, dat betekent meer dan 980 000 documenten en 710 000 bijlagen.

www.stedenbouw.brussels

¹⁴ Het online indienen van het dossier is nog niet mogelijk wegens een juridisch obstakel. Het CIBG pleit ervoor om dit obstakel op te heffen bij de herziening van het BWRO (Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening).

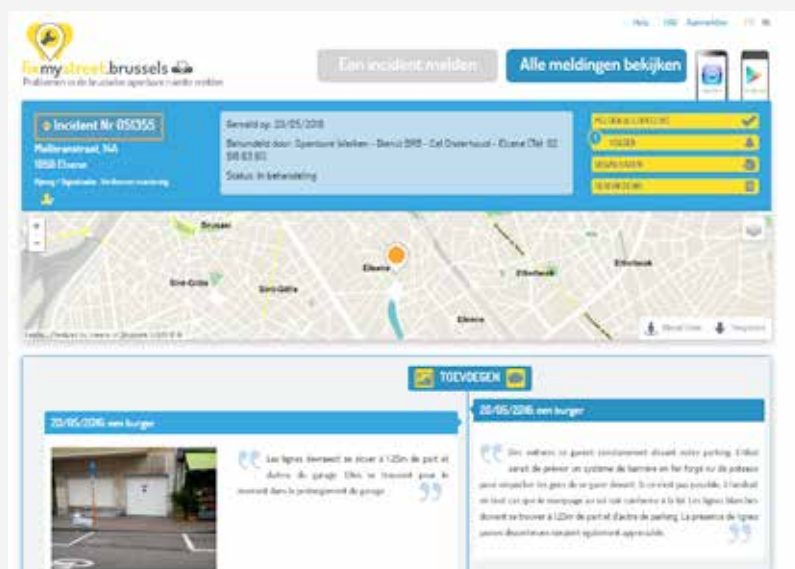
Publica Award 2016

Fix My Street: een website en een mobiele app voor het melden van problemen aan de openbare weg (kuilen in de weg, beschadigde stoepen, vervaagde wegmarkeringen, defecte straatverlichting, ...).

Fix My Street werd in 2013 gelanceerd in samenwerking met Mobiel Brussel en won in juni 2016 op de Publica Awards¹⁵ de zilveren en de publieksprijs in de categorie 'Meest ICT-connected overheidsproject'.

De toepassing werd in 2015 ook al bekroond met een Smart City Award van Agoria.

www.fixmystreet.brussels

¹⁵ De prijzen werden uitgereikt op de Publica-beurs voor institutionele partners en dienstenleveranciers gespecialiseerd in beheer, diensten, ruimtelijke ordening en ontwikkeling.

3.2.4 Openbare computerruimtes

Vanaf het begin van de jaren 2000 startte het Gewest, via het CIBG, met verschillende **acties om de digitale kloof te dichten**. De OCR zijn er daar een van: Openbare Computerruimtes.

Het gaat om lokalen, over het algemeen ter beschikking gesteld door een partnergemeente en door het CIBG materieel uitgerust (computer, server, printer, projector, ...). Het Centrum is ook belast met het onderhoud van de OCR gedurende 4 jaar en de opleiding van de personen die er assistentie bieden, en verleent toegang tot zijn helpdesk Iris Line.

Tot 2014 heeft het CIBG op het grondgebied van het gewest op deze manier 16 OCR uitgerust.

Maar, het ging niet enkel om het materiële aspect van de digitale kloof, ook de digitale ongeletterdheid moest worden aangepakt, met pedagogische ondersteuning voor een publiek dat geen of amper kennis heeft van IT, of dat zelfs bang is voor een computer.

De partner¹⁶ houdt zich dus ook bezig met het organiseren van opleidingen en coachingsessies: tekstverwerking, mailbeheer, het opstellen van cv's, ... Sommige sessies worden georganiseerd als rechtstreeks antwoord op vragen van gebruikers, zoals het beheren van foto's, het opzoeken van documentatie op het Internet, Tax-on-web, ...

Door de snelle evolutie van de technologie en de apparatuur (komst van smartphones en tablets, invoering van de 3G- en 4G-netwerken, ...) is alles nu gericht op connectiviteit en toegang tot het Internet. Vandaar het opstarten van projecten zoals *Fiber to the School*¹⁷ en *wifi.brussels*¹⁸.

Na 15 jaar OCR is het CIBG gestart met een analyse van zijn activiteiten in dit domein. Een samenvattend document met **actieplan voor de vernieuwing van de uitrusting van de OCR** en een budgettering werd begin 2017 bezorgd aan het kabinet van onze bevoegde staatssecretaris, die zich binnenkort zal uitspreken.

¹⁶ De gemeente of instelling belast met het beheer van de OCR.

¹⁷ Zie hoofdstuk over Fiber to the School op pagina 9.

¹⁸ Zie hoofdstuk wifi.brussels op pagina 10.

3.2.5 Gezamenlijke IT-aankopen

Sinds 3 juli 2015 **fungeert het CIBG ook als opdrachtcentrale**. Dit model bewijst hoeveel het bundelen en delen van middelen ons kan opleveren.

Een opdrachtcentrale is een aanbestedende dienst die opdrachten gunt in eigen naam en voor rekening van derden, wat deze laatste vrijstelt van individuele en aparte aanbestedingen voor deze producten en diensten¹⁹.

Deze derden kunnen dus toetreden tot de opdrachtcentrale en vervolgens deelnemen aan de aanbestedingen die hen interesseren. Zo beheren ze rechtstreeks de bestellingen en prestaties tot en met de ontvangst van de facturen.

130 instellingen traden tot dusver toe tot de opdrachtcentrale. Ze hebben toegang tot aanbestedingen voor:

- IT (pc's, interactieve borden, gewone en 3D-printers, servers, enz.);
- Microsoft-licenties;
- Oracle-licenties;
- topografische diensten;
- SAP Business Intelligence.

E-catalogue

Via een beveiligde E-catalogue kunnen de klanten van het CIBG die zijn toegetreden tot de opdrachtcentrale IT-uitrusting bestellen (hardware, software en diensten).

De administratieve procedure is vereenvoudigd en de bestelde volumes zorgen voor aanzienlijke schaalvoordelen. Sommige leveranciers geven ook een extra korting voor materieel dat voor scholen bestemd is.

Een nieuwe, ergonomische en gebruiksvriendelijker versie van de E-catalogue werd volledig intern ontwikkeld en werd in de eerste helft van 2016 online gezet.

E-catalogue
IT purchases online
cirb-cibg

¹⁹ Het CIBG organiseert dus geen zogenaamde 'gezamenlijke aanbestedingen' meer: alles loopt vanaf nu via de opdrachtcentrale. Sommige aanbestedingen, die nog moeten worden goedgekeurd, bestaan nog onder de oude vorm tot ze afgerond zijn.

Voor dit boekjaar hebben het CIBG en zijn klanten via de E-catalogue voor meer dan 15 miljoen euro aan IT-materieel en -diensten besteld.

De opdrachtcentrale en de E-catalogue staan gratis ter beschikking van de klanten van het CIBG, zonder aankoopverplichting noch exclusiviteit.

Verkleining van onze ecologische voetafdruk

Sinds 2010 past het CIBG **ecologische en sociale criteria toe op zijn aanbestedingen** voor IT-materieel en diensten²⁰.

Deze aanpak past in het 'Green IT'-beleid van het CIBG. Zo houden we niet enkel rekening met de aankoopprijs van een toestel maar met de volledige levenscyclus: stroomverbruik, levensduur van de onderdelen, kost van de verbruiksgoederen (inktpatronen, lampen, ...), percentage elementen afkomstig uit recycling, geluidsnormen en milieulabels.

We komen reeds tegemoet aan de eisen van een van de beleidswerven van de 'Strategie 2025'²¹ (met name in haar Richtlijn RD22), die de Brusselse Regering lanceerde om de Brusselse economie een boost te geven door gereconditioneerd materiaal en verbruiksgoederen aan te bieden.

---

20 Rondzendbrief betreffende de opname van ecologische criteria en duurzame ontwikkelingscriteria in de overheidsopdrachten voor leveringen en diensten en tot wijziging van de ministeriële rondzendbrief van 8 juli 1993 betreffende het Milieuvriendelijke Verbruik (Eco-Consumptie) en het Afvalstoffenbeheer in de Gewestelijke Openbare Besturen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

21 Meer informatie over dit plan vindt u via de website www.strategie2025.brussels/nl

3.3. BUNDELEN VAN GEGEVENS

De openbare besturen beschikken over een aanzienlijke hoeveelheid gegevens die ze aanmaken of verzamelen in het kader van hun opdrachten: statistieken, bibliotheek- of museumcatalogi, cartografie, budgetten, subsidies, aanbestedingen, ...

Al deze gegevens worden beschouwd als publiek goed dat ten dienste staat van iedereen²². Dit past binnen de **open data-filosofie** (openbaarheid van gegevens) die is gericht op het vrijgeven van deze gegevens en het bevorderen van het gebruik ervan, bijvoorbeeld om nieuwe, innovatieve digitale diensten te creëren. Open data vormen in dit opzicht een democratische en economische opportuniteit.

Dit hoofdstuk behandelt twee toepassingsvoorbeelden van deze open data: de cartografische UrbIS-tools en de gewestelijke portaalsite voor open data. Het eindigt met uitleg over de gewestelijke dienstenintegrator FIDUS die de nadruk legt op het concept 'authentieke bronnen' en het principe 'only once'²³.

3.3.1 UrbIS-cartografie

Onder de open data die al jaren worden ontwikkeld door het CIBG vinden we ook de UrbIS-cartografie (Urban Information System)²⁴.

Sinds eind jaren 1980 wordt gewerkt aan een elektronische kaartendatabank. De eerste versie van UrbIS kwam tot stand in 1992. Het is dé referentie op het gebied van cartografie in het Brussels gewest.

Alle elektronische UrbIS-kaarten kunnen gratis bekeken en gedownload worden via een open data-licentie die werd uitgewerkt door het CIBG en Brussel Mobiliteit.

Het aantal downloads blijft groeien en steeg tot boven de 22 000 in 2016. Dit is een stijging met 34% in vergelijking met 2015²⁵.

In 2016 werd een studie uitgevoerd naar de verschillende types open data-licenties, met de bedoeling een standaard te bepalen die van toepassing zal zijn voor heel het Brussels gewest (in uitvoering van de gewestelijke open data-ordonnantie en in het kader van de omzetting van de Europese richtlijn PSI - Public Sector Information - in verband met het hergebruik van gegevens afkomstig van openbare diensten).

Update van de gegevens

De kaarten moeten uiteraard regelmatig worden geüpdatet. Hoe? Onder meer door luchtfoto's van het gewest op 9 700 voet (3 000 m) hoogte. Dankzij deze foto's kon inmiddels een 6e reeks orthofotoplannen worden opgemaakt.

In 2016 werd een nieuwe aanbesteding voor deze luchtfoto's voorbereid. Ze beoogt de verbetering van de resolutie van de beelden tot een pixelgrootte van 5 cm.

Behalve met luchtfoto's gebeurt de update ook aan de hand van terrestrische topografische opnamen in situ. In 2016 werd 63,4 hectare wegen gereviseerd.

²² Tenminste de informatie die niet gevoelig of persoonsgebonden is.

²³ Dit principe wil dat een gebruiker zijn gegevens slechts eenmaal doorgeeft aan een openbare instelling, waarbij deze laatste ze dan ter beschikking stelt van de andere administraties, als die kunnen aantonen dat ze legitiem belang hebben bij het ontvangen van deze gegevens.

²⁴ Er zijn zes categorieën van UrbIS-producten: luchtfoto's (UrbIS-Fot), orthofotoplannen (UrbIS-Ortho), topografische kaarten (UrbIS-Topo), administratieve databanken (UrbISAdm), grondkaarten (UrbIS-Map) en perceelkaarten (UrbIS-P&B).

²⁵ Regelmatige toename van het aantal downloads sinds de UrbIS-gegevens beschikbaar zijn via een open data-licentie: 7 600 in 2013, 10 700 in 2014 en 16 252 in 2015.

Authentieke bronnen en BeSt Address

BeSt Address is het project dat gaat over de **opmaak van een authentiek bronbestand²⁶ voor adressen in België**. De bedoeling is om voor elk deel van het land de registratie en schrijfwijze van adressen te harmoniseren, te homogeniseren.

Er zijn heel wat toepassingen voor deze authentieke bron van adressen. Eerst en vooral voldoen we hiermee aan de verplichtingen van de Europese richtlijn INSPIRE (Infrastructure for Spatial Information in Europe). Vervolgens, meer concreet, kan ze worden ingezet voor de bestrijding van fraude, de optimale interventie van hulpdiensten, geolokalisatie, enz.

Voor 2017 wordt aan een uitvoeringsbesluit gewerkt om van UrbIS de eerste gewestelijke authentieke bron te maken, in toepassing van de ordonnantie betreffende de oprichting en organisatie van een gewestelijke dienstenintegrator.

UrbIS 3D

De 3D-functie in UrbIS is momenteel beperkt tot gebouwen, kunstwerken en een digitaal terreinmodel. Een lopend project beoogt de reeks vectoriële 3D-kaarten uit te breiden met nieuwe entiteiten, zoals een 3D-versie van UrbIS-Adm die heel het gewestelijk grondgebied doorlopend dekt.

Om dit uit te voeren steunt het CIBG op de definities van het CityGML-model²⁷. Een uitbreiding naar het CityGML 2.0-model wordt voorzien. Die zal het met name mogelijk maken om fijnere modellen op te stellen van gebouwen, door rekening te houden met de vrijdragende delen van flatgebouwen.

Users club

Tweemaal per jaar brengt het CIBG een kleine honderd professionele gebruikers van UrbIS samen. Doelstelling: de nieuwigheden van UrbIS voorstellen, maar ook en vooral ervaringen uitwisselen en delen. Onder de aangesneden thema's in 2016: het project UrbanEARS (milieugevolgen die verband houden met verstedelijking en klimaatverandering), het beheer van de geografische informatie bij Mobiel Brussel, het gebruik van de cartografie bij de aanpak van noodsituaties in het Brussels gewest, ...

26 Een 'authentieke bron' is een verzameling gegevens die in het bezit zijn van een instelling die krachtens een rechtshandeling is aangeduid om in te staan voor het beheer ervan, en die bewijskracht hebben in een specifiek bevoegdheidsgebied.

27 Het gaat om beheer, uitwisseling en opslag van stedenbouwkundige 3D-modellen in standaard open data-formaat.

3.3.2 Portaal site opendatastore.brussels

Deze gewestelijke portaal site gewijd aan open data werd ontworpen door het CIBG en ingehuldigd op 3 maart 2016.

Een honderdtal datasets afkomstig van Brusselse openbare diensten en hun partners²⁸ worden gratis ter beschikking gesteld en gaan over thema's zoals luchtkwaliteit, het wegennet, wegenwerken, de ligging van Villo-stations, de toegangspunten van wifi.brussels, ...

Het gebruik van de gegevens is onderworpen aan een open-datalicentie die de gebruiksmodaliteiten vastlegt (commercieel oogmerk of niet, verplichte bronvermelding, eventuele auteursrechten, ...).

Burgers, start-ups, IT-ontwikkelaars en administraties kunnen ze downloaden in verschillende formaten en ze opnieuw gebruiken.

Sensibilisering en promotie

Open data is een van de basisschakels van de smart city. Het is ook een belangrijke economische hefboom: technologiefederatie Agoria heeft berekend dat open data de Brusselse economie € 180 miljoen en 1 500 nieuwe banen zouden opleveren.

Het is dan ook de taak van het CIBG om open data te promoten, de partners aan te zetten tot het openstellen van hun gegevens en hen daarbij te ondersteunen. Dat doen we in samenwerking met Easy.brussels, het Brussels agentschap voor administratieve vereenvoudiging.

Hackathons

Een hackathon is een soort wedstrijd waarin IT-ontwikkelaars, amateurs of professionals, het tegen elkaar opnemen in het ontwerpen van prototypes van mobiele apps of onlinediensten.

In 2016 nam het CIBG deel aan 6 hackathons, een gelegenheid om de datasets van de gewestelijke open-dataportal te beoordelen en om promotie te voeren voor open data bij potentiële gebruikers.

www.opendatastore.brussels

²⁸ Actiris, Leefmilieu Brussel, Brussel Stedelijke Ontwikkeling, Mobiliteit Brussel, Cambio, CIBG, JC Decaux, Parking.brussels, MIVB, Visit.brussels, ZenCar. Easy.brussels is belast met de aanpak van de groei van het aantal bijdragen.

3.3.3 Gewestelijke dienstenintegrator FIDUS

De gewestelijke dienstenintegrator (GDI) verzorgt de inzameling en uitwisseling van elektronische gegevens met wettelijke waarde (authentieke bronnen genoemd) tussen de verschillende administraties. Op termijn beperkt dit de administratieve last voor de burger: het zal niet meer nodig zijn om gegevens waarover de administratie al beschikt opnieuw in te voeren.

Het is een van de sleutelementen van de administratieve vereenvoudiging en van de smart city. Na de Brusselse Ordonnantie betreffende de oprichting en organisatie van een gewestelijke dienstenintegrator werd het CIBG belast met het invoeren van deze GDI tussen de gewestelijke diensten, de federale overheid en de andere gefedereerde entiteiten. Dit vereist een beveiligde opslag van de gegevens en stabiele en beveiligde elektronische gegevensstromen die enkel worden geopend na toestemming en waarvan de toegang wordt gecontroleerd (wie toegang heeft tot wat, wanneer en om wat te doen).

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de Brusselse Controlecommissie²⁹ zijn betrokken bij deze werking, onder meer voor de toekenning van machtigingen.

Authentieke gegevens afkomstig van het Rijksregister, de Orde van Architecten, de Kruispuntbank van Ondernemingen, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de Directie voor Inschrijving van Voertuigen (DIV) en de FOD Financiën worden reeds door verschillende instellingen gebruikt, zoals de COCOF (Franse Gemeenschapscommissie); de GOB (Gewestelijke Overheidsdienst Brussel), Brussel Fiscaliteit, Parking.brussels en de BGHM (Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij).

FIDUS en sociale huisvesting

In juni 2016 hebben de BGHM en de OVM (Openbare Vastgoedmaatschappijen) een testfase op ware schaal gelanceerd voor de uitwisseling van gegevens.

Deze maatschappijen hebben toegang tot bepaalde gegevens van kandidaat-huurders voor sociale woningen (rijksregisternummer, geboortedatum, naam, voornaam, ...) via een beveiligde verbinding. Op termijn vermindert dit dus de werklast voor de administratie, maar ook voor de kandidaat-huurder die tal van documenten moet afleveren en invullen.

²⁹ Deze Commissie werd in het kader van een ordonnantie uit mei 2014 binnen het Brussels Parlement opgericht als toezichtsorgaan op de toepassing van de fundamentele principes van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

3.4. BUNDELEN VAN IT-HUMAN RESOURCES

Via de vzw IRISteam beschikken het Brussels gewest en het CIBG over **IT-competenties van topniveau op het vlak van digitaal beheer, digitale cartografie, telecommunicatie enz.** De medewerkers van IRISteam spelen dan ook een strategische rol in de digitale revolutie in de Brusselse openbare sector³⁰.

2016 werd gekenmerkt door een sterke evolutie van de IT-behoefte van de leden van IRISteam. We tellen 107 vacatures voor heel het Gewest. Over het geheel genomen zijn IT-technici, systeemingenieurs en projectanalisten de drie meest aangeworven profielen in 2016 (bijna één aanwerving op twee).

Op hun niveau staan deze vormen van samenwerking ook voor het **delen van menselijk kapitaal**, wat het ontplooiën van nieuwe diensten en de optimalisatie van reeds bestaande oplossingen mogelijk maakt. Dit past volledig in de uitrol van de smart city.

- IT-managers en IT-technici worden reeds ingezet bij politiezones, de DBDMH, Viapass³¹ of ministeriële kabinetten.
- Een IT-team kan ook ten dienste staan van verschillende instellingen, zoals het geval is voor de gemeentelijke administratie en het OCMW van Anderlecht en Sint-Agatha-Berchem.
- Bovendien worden er ook opdrachten ad interim uitgevoerd, zoals voor het opstellen van de informatica-richtschema's (IRS), de ontwikkeling van tools voor de FEDSVK (Federatie van de Sociale Verhuurkantoren) of als ondersteuning tijdens belangrijke fases van een IT-migratie.

Naast IRISteam stelt het CIBG via een raamovereenkomst ook externe consultants ter beschikking na een aanbesteding via de Opdrachtcentrale³².

---

30 De vzw IRISteam werd opgericht in 2006 en telt vandaag 106 leden die een beroep kunnen doen op haar human resources op het vlak van IT. Het activiteitenverslag 2016 van IRISteam is beschikbaar online http://cibg.brussels/nl/nieuws_publicaties/iristeam-activiteitenverslag/iristeam-activiteitenverslag-2016.pdf

31 De instantie die belast is met de kilometerheffing voor vrachtwagens van +3,5 ton sinds 1 april 2016.

32 Zie hoofdstuk over de Opdrachtcentrale op pagina 17.

4. VEILIGHEID IN HET GEWEST

Veiligheid vormt een belangrijke maatschappelijke uitdaging, of het nu gaat om de bestrijding van de misdaad, de preventie van terrorisme of, in het digitale tijdperk, de bescherming van gegevens. Het CIBG is vooral bij dit laatste punt betrokken. De gegevens (opslag, gebruik, transfer) vormen de kern van de slimme stad. Het is dus cruciaal om de bescherming ervan goed te begrijpen, zowel technisch (redundante infrastructuur, data center, ...) en op het gebied van software (antivirus, firewall, ...) als organisatorisch, in een allesomvattend beheer van alle risicofactoren die de bewaarde informatie in gevaar zouden kunnen brengen.

Sinds 2016 is het Centrum de geprivilegieerde IT-partner van de nieuwe ION Brussel Preventie & Veiligheid (BPV) die haar bij alle opdrachten begeleidt.

Brussel Preventie & Veiligheid

Brussel Preventie & Veiligheid (BPV) is de nieuwe ION belast met het centraliseren, onder de bevoegdheid van de Minister-President, van het preventie- en veiligheidsbeleid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Vanaf de oprichting heeft het CIBG deze nieuwe ION ondersteund op verschillende domeinen.

- Ondersteuning Human Resources. Verschillende IT-managers zijn het team van BPV komen versterken. Daaronder een IT-manager verantwoordelijk voor het geïntegreerd gewestelijk communicatie- en crisiscentrum en een IT-manager belast met de relaties met de partners (met name de 6 politiezones, de federale politie en het parket).
- IT-support. Het CIBG heeft de plannen voorbereid voor de inplanting van het gewestelijk centrum voor gegevensverwerking, het communicatiecentrum en het gewestelijk crisiscentrum, waartoe de Brusselse regering had besloten.

Bovendien heeft het CIBG zijn organigram gewijzigd en alle vereiste menselijke en technische middelen onder te brengen in de cel 'Gewestelijke veiligheid'.

Beveiliging van de elektronische gegevens

Het CIBG speelt ook in dit domein een belangrijke rol en doet dat met verschillende acties.

- **IT-infrastructuren voor beveiliging en beschermingsdiensten** (zoals antivirus, online back-up, Virtual Private Network, ...).

- **De bescherming van persoonsgegevens.**

Sinds 2010 heeft het CIBG een CISO (Chief Information Security Officer) die belast is met de beveiliging van de gegevens en het in overeenstemming brengen van de onderneming met de wettelijke voorschriften.

In dit kader zijn de diensten van de CISO een analyse gestart van de AVG³³ en de naleving ervan aan de hand van een **actieplan** dat de verplichtingen opneemt van het CIBG als *Data Controller* (eigenaar van inhoud) en als Data Processor (instelling die gegevens verwerkt). De beschrijvingen van de diensten van het CIBG en de contracten getekend met de klanten zullen moeten worden aangepast volgens de AVG.

Er zullen ook informatiesessies worden georganiseerd voor het voltallige personeel van het CIBG en voor alle klanten.

- Een strategische kijk op en een adviserende rol inzake **cyberveiligheid** bij de Brusselse instellingen.

Gemeenschappelijke inzetbaarheid van de functie

De CISO van het CIBG biedt zijn diensten aan geïnteresseerde partners aan. Zijn ervaring en zijn audit- en supervisietools staan ten dienste van iedereen.

De gemeenten Vorst, Ganshoren, Etterbeek, Evere, Jette, Molenbeek, Sint-Gillis en Watermaal-Bosvoorde doen reeds een beroep op zijn diensten, alsook de besturen van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC), van de Franse Gemeenschapscommissie (COCOF), van Brussel Preventie en Veiligheid (BPV), Citydev.brussels (Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest), Parking.brussels (Gewestelijk Parkeeragentschap) en Perspective (vroeger het Brussels Planningsbureau). Hij begeleidt ook de gemeente Anderlecht bij het opstellen van een plan voor gegevensbeveiliging.

---

³³ De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AGV) is de Europese richtlijn betreffende de bescherming van gegevens, die werd uitgevaardigd in april 2016 en die van kracht zal gaan in mei 2018.

5. SMART CITY-KOEPSEL

Parallel met zijn rol van IT-partner en in het kader van zijn wettelijk vastgelegde opdracht houdt het CIBG ook continu de ontwikkeling van de technologie in het oog. Dit heeft ervoor gezorgd dat wij in ons 30-jarig bestaan de aandacht van de overheden hebben kunnen vestigen op belangrijke technologische evoluties, niet te missen kansen en te vermijden valkuilen.

In 2014 zetten we met ons Witboek de eerste stappen voor een 'smart city'-visie (slimme stad) op schaal van het Gewest³⁴. Dit document is een soort roadmap waarmee de digitalisering van de Brusselse administraties tijdens de legislatuur 2014-2019 kan worden ondersteund. Deze globale visie is van cruciaal belang om te vermijden dat budgettaire en digitale middelen versnipperd zouden raken of dat gekopieerd wordt wat reeds bestaat. Alleen zo kunnen we de smart city laten evolueren.

Binnen dit kader heeft het CIBG doelstellingen bepaald voor de **7 belangrijkste projecten uit het witboek**:

- de supersnelle breedbandverbinding veralgemenen;
- gratis openbaar wifinetwerk op grote schaal;
- de papierloze administratie;
- een inperking van gemotoriseerde verplaatsingen (documentvervoer);
- de ontwikkeling van open data;
- de mobiele revolutie;
- het delen van videobewakingsbeelden.

34 Dit document is raadpleegbaar en downloadbaar op onze website: http://cibg.brussels/nl/nieuws_publicaties/witbeken-1/witboek-2014-2019

Deze doelstellingen worden omgezet in indicatoren waarvan het CIBG de vooruitgang jaarlijks meet. Twee hiervan, met een deadline in 2019, hebben we nu reeds overschreden!

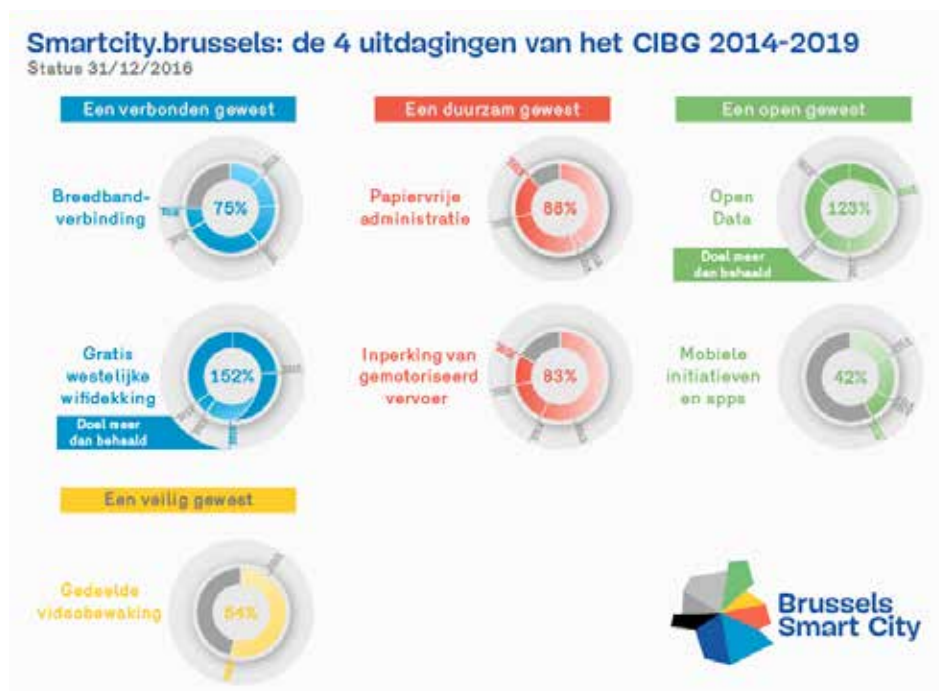
- Het aantal toegangspunten op het gewestelijk netwerk wifi.brussels is ruim bereikt (152%), vooral door de invoering ervan in de metrostations van de MIVB³⁵.
- Wat betreft de open data, hebben het aantal downloads van de UrbiS-tools en het aantal administraties dat een licentie voor open data deelt, eveneens de vooropgestelde doelstellingen overschreden (123%).

Het realisatiepercentage van de indicator 'Verbinding van de camera's via een gewestelijk videobewakingsplatform' bedraagt 54% (tegen 10% in 2015).

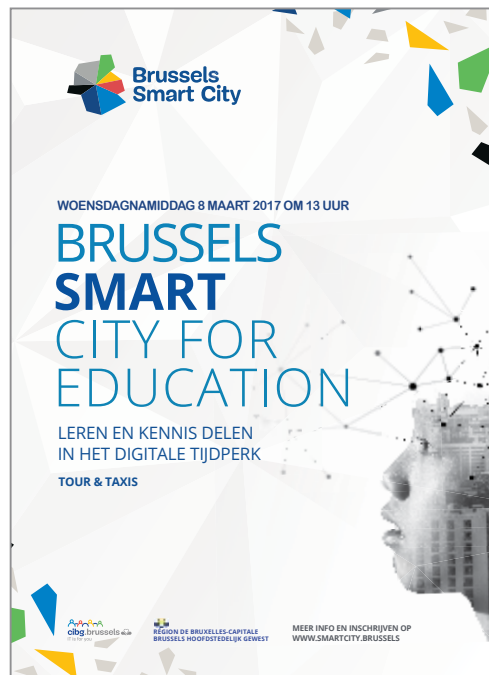
Een andere indicator betreft de bijdrage die de platformen van het CIBG leveren aan papierloze administratieve diensten en dus aan de vermindering van hun ecologische voetafdruk.

Platformen zoals BOS en IRISbox beperken of vermijden het afdrukken van talloze documenten, maar ook de gemotoriseerde trajecten om de documenten naar de juiste administratie te brengen. De indicatoren betreffende minder afdrukken en minder verplaatsingen gaan in de goede richting (en zijn respectievelijk voor 88% en 83% gerealiseerd).

Eind 2016 bereikte het totale realisatiepercentage van de 7 projecten 88%.

35 Eind 2017 zouden alle metrostations van de MIVB uitgerust moeten zijn met gratis wifi.

Evenementenprogramma 2017-2019

Op vraag van de voogdijminister superviseert het CIBG een programma van **zes evenementen om het grote publiek te sensibiliseren voor het concept smart city binnen verschillende aspecten van de stad en het leven in de stad en om meer bekendheid te geven aan de bestaande smart-initiatieven.**

Tussen 2017 en 2019 worden er zes thema's aangesneden: onderwijs, cultuur en economie (in 2017), digitale inclusie en gemeenten (in 2018) en een slotevenement (2019).

Deze evenementen zetten de dynamiek voort van de Brussels Smart City Summit in 2015 en het Brussels Smart City Event in 2016: ze zorgden ervoor dat de economische, politieke, sociale en academische spelers vertrouwd konden raken met het concept en concrete voorstellen konden doen om de smart city gestalte te geven in het Brussels gewest.

Een website verzamelt de praktische details over deze evenementen: <http://event.smartcity.brussels>

Portaalsite smartcity.brussels

De 'smart' portal werd gelanceerd in 2015 tijdens de Brussels Smart City Summit en wil zoveel mogelijk informatie bieden over het thema slimme steden en in het bijzonder over de smart city-strategie en -acties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het CIBG coördineert deze portaalsite, maar een twintigtal andere gewestelijke spelers³⁶ dragen eveneens bij en publiceren artikels over hun smart-acties en -initiatieven.

Voor zijn eerste volledige boekjaar **behaalde de portaalsite 22 000 bezoeken en 20 000 unieke bezoekers, of bijna een verdubbeling in vergelijking met 2015.**

De portaalsite nodigt ook het grote publiek uit om zijn mening en ideeën te geven om het gewest op het juiste spoor te zetten richting slimme stad.

³⁶ Actiris, BRUGEL (Brusselse regulator voor energie), Brussels International, Brussels Invest & Export, Brussel Stedelijke Ontwikkeling, Brussel Economie en Werkgelegenheid, Leefmilieu Brussel, Bruxelles Formation, Net Brussel, Mobiel Brussel, Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Easy.brussels, Finance.brussels, Impulse, Innoviris, Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), IRISnet, Parking.brussels, Perspective.brussels, Haven van Brussel, SIBELGA, Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM), MIVB en Visit.brussels.

Je kunt je stem laten horen op drie manieren:

- een voorstel of suggestie doen;
- stemmen (op suggesties en projecten);
- en deelnemen aan peilingen.

De suggesties van bezoekers, hoofdzakelijk inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (65%), gaan voor 40% over mobiliteit, 20% over infrastructuur en 15% over veiligheid.

Het zijn precies deze suggesties die de meeste stemmen krijgen. Bovenaan het klassement staan dit jaar:

- een update van de Brusselse gegevens op OpenStreetMap³⁷;
- Brussels Greenline (een beveiligd fietspad vergelijkbaar met de Groene Wandeling);
- ook gratis wifi aan bus- en tramhaltes.

Ten slotte werden er in 2016 ook drie peilingen gehouden:

- welke openbare ruimte moet gratis wifi krijgen?
- waarvoor kunnen open data nuttig zijn?
- voor wie moeten we een hackathon organiseren?

Telkens wanneer dit mogelijk was hebben we rekening gehouden met de antwoorden uit deze peilingen.

- Meerdere vermelde plaatsen werden in aanmerking genomen en opgenomen in de planning van wifi.brussels.
- Met Easy.brussels sensibiliseren wij onze partners over de productie en terbeschikkingstelling van open data.
- Het Gewest en het CIBG spelen een trekkersrol in de organisatie van hackathons. Het Centrum ondersteunde bijna de helft van het vijftiental hackathons dat werd georganiseerd in 2016 met teams, logistiek en datasets.

www.smartcity.brussels

---

³⁷ Een cartografische tool uit de wereld van de vrije software.

©2017 CIBG

Redactie en ontwerp: Dienst Communicatie

Verantwoordelijke uitgever: Hervé Feuillien

Voor al uw vragen betreffende dit document
kunt u schrijven naar:

CIBG

Dienst Communicatie

Kunstlaan 21 1000 Brussel

T 32 2 282 47 70 F 32 2 230 31 07

[cibg.brussels - communicatie@cibg.brussels](mailto:communicatie@cibg.brussels)

@CIRB_CIBG

cibg.brussels
IT is for you